

Een geestelijk liedt-boecxken

David Joris

bron

David Joris, *Een geestelijk liedt-boecxken*. Frits Knuf / B. de Graaf, Amsterdam/Nieuwkoop z.j.
[1972]

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/jori001gees01_01/colofon.htm

© 2003 dbnl

Een Geestelijck Liedt-Boecxken:

Inholdende veel schoone sinrijcke Christlijcke Liedekens: Oock troostlijcke Nieuwe-Jaren, Claech unde Lof-Sanghen, ter Eeren Godes: Alle Oprechte Godt-meenende Liefhebberen der Waerheyd Christi, Olden unde Jonghen, seer dienstlijck:
Deur D.J.

Psalm, 89. Vers, 1.

Ick wil singhen vander ghoetheyt des Heeren eewelijck, unde syne
Waerheyd vercondighen uut mynen Monde vorder unde vorder.

[Ach kranckelijcke Vleysch, noyt heb Ick u beth bedacht]

Ach kranckelijcke Vleysch, noyt heb Ick u beth bedacht,
Als nu in tribulacien ghegheven,
Deur 't Cruys des Lydens dat my

nu is ghebracht:
Maer druck die werdt deur hope noch al verdreven,
Des sy Godt ewich lof toe gheschreven.

Bevinghe unde angst heeft my nu dick bevaen,
Deerlijcke krimpinghe, wilt dit beseven,
Troosteloos te maecken wil my die Viandt raen:
Maer druck die werdt deur hope noch al verdreven:
Des sy Godt eewich lof toegheschreven.

Al mijn ghebeenten sijn dick in my verstoort,
Als ick ghedencke mijn vleesch unde leven,
Soo werden mijn sinnekens gheheel discoort:
Maer druck die werdt deur hope noch al verdreven,
Des sy Godt eewich lof toegheschreven.

Doen 't my wel ginck, sprack ic in mijn herte verheucht,
Sal eewelijck blyven sonder sneven

Doen der Heer hem verberch, verschricket mijn Jonghe Jeucht:
Maer druck die werdt deur hope noch al verdreven,
Des sy Godt eewich lof toegheschreven.

Al ghy Heylighen singht Godt groot lof altijd,
Und' danckt Godes Heerlijckheydt hooch verheven,
Tot een ghedenckenis, want hy ons verblijdt:
Maer druck die werdt deur hope noch al verdreven,
Des sy Godt eewich lof toegheschreven.

Die daer nu staet, sie toe dat hy niet en valt,
Als winden stormen op hem sullen sweven,
Unde als den troost van den Vader mit hem smalt:

Maer druck die wert deur hope noch al verdreven,
Des sy Godt eewich lof toegeschreven.

FINIS. In Julio. Anno 1529.

[Myn sinnekens, heb Ick, O Godt, op u gheleydt]

Myn sinnekens, heb Ick, O Godt,

op u gheleydt:
Na u Ick wens, want ghy my seer wel bereydt.
Doch niet en beydt,
My te aenhooren,
My te aenhooren:
Want boven

al sijt ghy mijn wtvercoren.

Och Heer mijn Godt, hoe sijn mijn Vianden dus veel,
Om u lijd' Ick spot, sy stellen haer teghen my gheheel:
Ghy sijt mijn deel:
Staet my nu voren,

Staet my nu voren:
Want boven al sijt ghy mijn wtvercoren.

Die Viandt quaet, slaet mijn leven te grondt,
Seer desperaet, maeckt hy my t'aller stondt:
O rooder mondt,
Biet my dijn ooren,
Biet my dijn ooren:
Want boven al sijt ghy mijn wtvercoren.

Druck heeft mijn vleesch, aen allen syden bevaen,
Van swaer ghepeys, en kan Ick my niet ontslaen:
Wilt my bystaen,
Of Ick blijf verloren,

Of Ick blijf verloren:
Want boven al sijt ghy mijn wtvercoren.

Mijn hert seer beeft, mijn kraft my geheel ontgaet,
T'licht my begeeft, deur't weenen van mijn oogen quaet:
Mijn Ziel beraet,
Sy schijnt te smoren,
Sy schijnt te smoren:
Want boven al sijt ghy mijn wtvercoren.

Prins den Ick kies, maeckt u op tot mijn hulpe snel,
Brengh voort die spies, teghens mijn Vervolgers fel,
Breeckt haer opstel,
Welck is gheschoren,

Welck is gheschoren:
Want boven al sijt ghy mijn wtvercoren.

FINIS. Anno 1529.

[Die Salichmaecker pleyn, is gheborn kleyn]

Die Salichmaecker pleyn, is gheborn kleyn,
Hy brengt ons ghemeyn, int open-

baer:

Want anders gheyn, mach ons maecken reyn,
Van alleyn dat greyn, int Nieuwe-Jaer.

Ghy Armen komt voort, tot dit accoort,
Christus gheboort, wert openbaer:
Hooft Suyden unde Noort, dat Godtlijke Woort,
Is Vleesch geworden int Nieuwe-Jaer.

Ghy Christen-Luyden, wilt nu verblyden,
U Coninck kompt ryden, sachtmoedich eenpaer:
Voor u te stryden, sonder eenich myden,
Om u te bevryden, int Nieuwe Jaer.

FINIS. Anno 1530.

[Wel op wacker alle Menschen]

Wel op wacker alle Men-

schen,
Staet op van sonden, Christum aenschouwt:
Verlaet al v quaede inventen,
U Heer, u Bruydegom vast betrouwt.
T'Lam is bereyt, scheidt daer van niet:

Hier wel op siet,
T'is hier een kleyn vreucht na mennich verdriet.

Boert op u herten, aenhoort noch meer,
Doet waerde vruchten, penitentie bloot:
Verlaet die Werlt unde volcht Gods leer,
Sterft u vleesch sijn begheerlijckheit groot,

S'Werlts wellusten nu doch vliet:
Hier wel op siet,
T'is hier een kleyn vreucht na mennich verdriet.

Den wech des Levens ghetrouwelijck gaet,
Die u totter rusten brenghen moet:
Pijnt u te spoeden eert valt te laet,
Treckt aen dat Harnas van herten vroet:
Strijdt mit dat Sweerd des Geestes bediet:
Hier wel op siet,
T'is hier een kleyn vreucht na mennich verdriet.

FINIS. ANNO. 1530.

[Ontwaeckt ghy wtvercoren droevighe Geesten kleyne]

Ontwaeckt ghy wtvercoren droevighe Geesten kleyne,
Staet op van den

slape, t'is s'Heeren bede:
Aenhoort des Engels Stemme seer reyne,
Want hy vercondicht u d'eewighe vrede:
Hooft Jacobs Huyse und' Davids mede,
U verschijnt wt Zion, des Heeren Stede,
Den Coninck

van Israel, die u brengt te gaer,
Verblijdt u in dat soete Nieuwe-Jaer.

O Jerusalem hooch geseten wijt,
Zion unde Israel wilt jubileeren:
Godts Christen-Lieden die onvergheten sijt,
Heylighe vergaderinghe wilt vreuchd' vermeerren:

Ghy Princen, Ridderen, Coninghen, Heeren,
Ghekleedt mit heyl unde salige Kleeren,
Verciert mit waerheyt als der Engelen Schaer,
Verblijdt u in dat soete Nieuwe-Jaer.

Doet wech het ghewach, t'gheklach der Dooden,
Vergheet den beet van Adam und' Eva t'Wijf,
Daer wy unde sy deur kommen in nooden:
Maer tot Godts glorie unde Heerlijckheyt stijf,
Sijn macht, sijn cracht, sijn liefste bedrijf,
Te toonen sijn goetheyt aen Ziel unde Lijf,
Te maecken sijn meeste Liefde openbaer:
Verblijdt u in dat soete Nieuwe-Jaer.

Godt en heeft ons niet ghedaen of ghetoont,
Na wy sijn schuldich mennichvuldich hoort:
Noch na onse sonden oock niet gheloont,
Of in onse misdaet willen sijn ghestoort:
Ons overtreden blijft in hem versmoort,
Want hy heeft Davidt ghesworen dat Woort,
Op sijn Saet niet te vergrammen eenpaer:
Verblijdt u in dat soete Nieuwe-Jaer.

FINIS. ANNO 1531.

[Den Dach mach niet verborgen sijn]

Den Dach mach niet verborgen sijn,
Op dit termijn:
Daer Hemel und' Aerde so schoon in staet.
Ick sach,

so het plach, openbaren fijn,
Allen duysteren schijn,
Scheyden dat ghoet al wt dat quaet:
O wtvercoren Saet,

Die Gerechtige beswaert,
In den Dach verclaert,
Wert nu verdruct, van die Werlt benijt,
Hy sal noch triumpheren als kompt den Tijd.

T'is huyden den Dach van salicheydt,
U herten bereydt,
Ghy Vreemdelinghen inder Aerden eenpaer:
Doet u pelgrimage sonder verbeydt,
Den wech die u leydt,
Tot dat Landt van rusten unde vreden voorwaer,
Wandelt sonder vaer:
Die Gherechtighe beswaert:
Inden Dach verclaert,
Werdt nu verdruckt, van die Werlt benijdt,
Hy sal noch triumpheren als kompt den Tijdt.

Rust niet inden Dach van dit percket,

Werdt niet belet:
Voldoet u belofte ghy Edel Engien:
Waeckt scherpelijck alle int Gebet,
Holdt s'Heeren Gheset,
Mit suyvere herten suldy Godt sien,
Unde anders ghien:
Die Gherechtighe beswaert,
Inden dach verclaert,
Werdt nu verdruckt, van die Werlt benijdt,
Hy sal noch triumpheren als kompt den Tijdt.

Doet u die Werlt groot ghewelt,
Die sondichste scheldt,

Acht-es niet, want u Heer is so gheloont:
Het werdt u te voren al ghespelt,
Die daer sijt ghetelt,
Van Eewicheyt daer toe ghecroont,
Inden tijt vertoont:
Die Gherechtighe beswaert:
Inden Dach verclaert,
Werdt nu verdruckt, van die Werlt benijdt,
Hy sal noch triumpheren als kompt den Tijdt.

Prince, wel hem der in u is wijs,
Unde na u spijs,
Honghert na dat verborghen Rijck:

Der d'Werlt sterft mit haer advijs,
Ontfangt den prijs,
So hy overwindt int Geloofs geblijck,
Hoort alle ghelijck,
Die Gherechtighe beswaert,
Inden Dach verclaert,
Werdt nu verdruckt, van die Werlt benijdt,
Hy sal noch triumpheren als kompt den Tijdt.

Finis. Anno. 1531.

[Nu holdt aen wel]

Nu holdt aen wel,
Want ick voor-singhen sel,
Na uwen lust soet om hooren:
Die boosheyt wintet spel,
Daer is ghehoor na snel,

Dat ghoedt is weynich wtvercoren.

Alle ydelheyt quaet,
Vroech unde daer toe laet,
Die stater nu vast ontbonden:
Weynich isser der es haet,
Maer elck sijn toepat ghaet
Die werter van haer ghevonden.

Is dat niet groot oneer,
Dat Godt onse Heer,

Al in so weynich herten rustet:
Dat sy van herten seer,
Van sijn Lofsang loopen veer,
Haer Ziele daer niet na lustet.

Finis. Anno. 1531.

Op die wyse van, Languir me fais.

Blaest den Hoorn op, unde

maeckt gheschal:
Den Heer is Coninck, over die Aerde gheset,
Verheft u stemme,

roept over al,
T'Rijck is inghenomen van Christo, hier wel op let,
Godts kinderen

int Gheset,
Daer die Werlt haer Sweert op wet,
Ja slaghen ly-

den mit ghedult,
Tot dat haer tyden sijn vervult,
Reyn sonder schult, suyver unde claer,
Met desen maer,
Verblijdt u in dit soete Nieu-nieuwe-Jaer.

Werdt nu verblijdt,
Ghy Dochter van Zion, Jerusalem meest:
Ghy sijt bevrijdt,
Van al die u te machtich sijn gheweest:
Vervreucht u inden Gheest,
Ghy herten seer bedeed,
Die om Jerusalem nu weent,

Van herten treurich sucht en steent,
Leent van mishoop, weest sonder vaer,
Mit desen maer,
Verblijdt u in dit soete Nieuwe-Jaer.

Noch eens verheucht:

Dan ghy sult overvloeyen in weeldicheydt,
Want ghy nu mecht,
Haer borste suyghen die vol troostens leydt:
Suyver en schoon sy steydt,
Vol glorien bereydt:
Treurt niet ghy arme Gheesten kleen,
U Moeder is sonder gheween:

Reyn sonder schuldt, suyver unde claer,
Mit desen maer,
Verblijdt u in dit soete Nieuwe-Jaer.

Hoe moechdy meer,
Liever hooren, Maget van Israel soet:
Want Godt der Heer,
Kompt u te vryen tot sijn Bruydt ootmoet,
Ja boven al sijn goet,
Oder sijn weerde bloet,
Doet hy u als sijn Kint,
Mit ewigher Liefden bemint:
Ontbindt u van sonden swaer,
Met desen maer,

Verblijdt u in dit soete Nieuwe-Jaer.

Die Prince Godt,
Wilt boven al loven sijn Ghenade groot:
Die selve tot
U compt om te trecken wt aller noot,
O eewich Hemelsch Broot,
Ghedaelte wt s'Vaders schoot,
Te laten sijn Glorie unde Rijck,
Om ons te werden ghelijck:
Wijckt van u ongheloof te gaer,
Mit desen maer,
Verblijdt u in dit soete Nieuwe-Jaer.

FINIS. Anno 1532.

[Hooft alle die ooren hebt om hooren]

Hooft alle die ooren hebt om hooren,
Und' oogen te sien mit groot verstandt:
Wert nieuw her-

boren, of ghy blijft verloren,
Sult nimmermeer komen int waerde Landt.

Ten sy dat ghy werdt nieuw van Gheeste,
Mit Christo deur vuyr unde water te treen:
Belijd u vry de minst mit die meeste,
Of ghy werdt voor Godt gheen Christen beleen.

Hoe langhe wilt ghy't onnutte beminnen,
Te vreden sijn mit ydelheyt:
Soeckt wijsheydt als goldt, ghy sult-se vinnen,
Daer die hope van't Leven verborghen leyt.

Waerom wilt ghy niet salich wesen,
Doen Godes wille unde sijn Ghebodt:
Hoe moechdy dus sot unde weerpalich wesen,
Unde hebben die Werlt veel liever dan Godt.

Scheydt u van alle die u doen dwalen,
scheydt u, seg ick, t'is meer dan tijt:
Der Heere compt om wraeck te betalen,
Die Werlt mit haren aenhangh subijt.

Waer wildy u aensicht dan verberghen,
Als ghy voor den strenghe Richter sult staen:
In Steen-spletten kruypen voor den merghen,
Want loon suldy na u wercken ontfaen.

Hierom doet boet unde ware penitency,
Mit die drye duysent weest int ghetal:
Die Petrus vermaninghe gaven credency,
Unde warden ghewasschen van sonden al.

Dit ist beginsel eens Christen leven,
Die Wech, die Waerheyte, d'Apostolische leer:
Daer moeten wy in, als daer staet gheschreven,
Of komen int Rijcke Godes nimmermeer.

Wee alle die op haer selfs wijsheydt bouwen,
Den dwalenden Gheest volghen naer:
Of op een verkeert fundament betrouwen,
Die de Waerheydt int Licht brengt openbaer.

Prins, Godes Trompetten claer van gheschallen,
Die alle de Werlt deur werden ghehoort,
Sullen Babel, Antichrists Rijck doen vallen,
Als een beest dat schielijcken steeckt die moort.

FINIS. ANNO 1532.

[Die tijt van onsen Jaren]

Die tijt van onsen Jaren,
Is weynich kort unde kleyn:
Wy moeten van hier varen,
Rijck, arm alle ghemeyn:

Hierom certeyn,
Wy moeten wat besuyren,
Een kleyn gheweyn,
Ten sal niet eewich duy-

ren.

En laet u niet verdrieten,
Al schijnt Godts Arm swaer:
Wy sullen sijn Rijck ghenieten,
Komen in sijn glorie claer:
Want Godt is onsen Vaer,
Waerom willen wy truyren:
T'is t'leste Jaer,
Ten sal niet eewich duyren.

Waerom slaeft ghy Sot dus seere,
Unde staet op aldus vroeck:
En meent ghy nimmermeere,
Te hebben goets ghenoech:
U handt is aen die ploech,
Unde siet om nader schuyren,
Daer u hert op loech,
Ten sal niet eewich duyren.

O Heer al van hier booven,
Der in den hemel sijt:
U Woordt sy niet ghelooven,
Hier inder werlt bevrijt,

Mit groeter spijt,
Setten sy ons tusschen die muyren,
Een korten tijt,
Ten sal niet eewich duyren.

Prince Godt onsen Vader,
Der voor ons sorghe draecht:
Ghy sijt onsen Berader,
Wie isser der noch claecht:
Soo het u behaecht,
Hebdy ons willen puyren,
T'schijnt dat ghy ons plaecht,
Ten sal niet eewich duyren.

FINIS. Anno. 1531.

[Ick hoorden huyden wayen]

Ick hoorden huyden wayen,
Der Geest blies in mynen sin:
Und' Ick hielt op in't sayen,
Van't ghreyn al sonder ghewin:
Ick

liet dat geene vruchten,
Noch salicheyt en wracht,
Wt liefden moet ick suchen,
Die my oyt ghoet inbracht.

T'verstant greep Ick in handen,
Dat van Godt komen moet:
Die liefd', O ghy bekanden,
De Mensch alleen vromen doet.
Holdt liefd' in u ghepresen,
Unde doet dan wat ghy wilt:
Doet gheen ander werck dan desen,
Unde sijt daer in ghestilt.

Al wat ghy doet ter Aerden,
Wacht die Zeborien Godts:
Holdt Godts Tempel in waerden,
Doetet al ter Glorien Godts:

Soeckt dat profijt van veelen,
Een ander, u selven niet:
U Broeders schand' wilt heelen,
Soo ons die liefde ghebiet.

Wacht den simpelen als den siecken,
Hier inne doch niet en sneeft:
Den Juden als den Griecken,
Gheen argernisse en geeft:
Noch Godes Volck verkreghen,
Soo die Schriftuer bewijst.
Daer gheen heyl in is gheleghen,
Want sulcks Gode prijst.

Prins in liefde staen die Noten,
Die onghemeten sijn,
Daer't al in is besloten,
Met unde Propheten fijn:
T'werdt my al toeghelaten,
Maer al en stichtet niet:
Leght liefd' unde leeft by maten,
Anders en dichtet niet.

FINIS. ANNO. 1534.

Esai. 12 Vers. 5.

*Juychet unde triumpheert ghy Inwoonders tot Zyon: want die Heylighe
Israels is groot by u.*

[Waer sach oyt Mensch dusdanighe banghe tyden]

Waer sach oyt Mensch dusdanighe banghe tyden,
Sint dat die grondt

der Werelt heeft gheweest:
Die salich wil leven komt op alle lyden,
Die Gherechte Godts kinderen sijn nu meest,
Belast, beswaert, mit pynen bevreest,
Mit vervolch, leest,
Dat nye als nu soo wel en

was bekendt:

Nu triumpheert die Sathansche Gheest,
Wandt die boosheydt heeft die overhandt.

Dat recht is in onrechte verwendt in blijcken,
Die Waerheydt is gantsch in loghen verkeert:
Dat Licht moet voor die duysternisse wijcken,
Die sotte werdt voor die wyse gheeert:
Het quaet werdt ons voor t'goede gheleert,
Die sonde vermeert,
Het suyr werdt soet unde t'soet werdt suyr ghemaect,
Die doot werdt voor dat leven begheert,
Christus werdt voor Barrabam versaect.

Waer is die hooghe kennisse Godts ghebleven,
Waer is sijn leer, sijn raet, sijn Majesteit,
Werdt sy niet verjaecht, wt alle Landen verdreven,

Mit die te recht Godts kennisse verbreydt:
Die Waerheydt werdt ghevanghen gheleydt,
Soo Jesajas seydt:
Haer soete reden wordt vertreden ris,
Hoe luttel wert es besucht, beschreydt,
Want die boosheydt overvloedich worden is.

Dat lautere clare mach niet te voorschijn kommen,
Christus die Waerheydt werdt nu heel bedeckt,
In alle plaetsen oock haer schijnsel benomen,
Die schoonheydt van Zion leelijck bevleckt:
Soo wie hem vanden quaden aftrecket,
Werdt seer begecket,

Berooft, gheplondert datment hoorden,
Die Werlt straft, die Godts Woordt spreeckt,
O Werlt hoe wilt ghijt verantwoorden.

Klach, ach unde wee sult ghy Ja eewelijck aenvaerden,
Dat Helsche Oordeel daer ghy niet op en acht:
Dat eynde compt over die vier hoecken der Aerden,
Dat eynde Ja eynde overvalt u mit macht:
Die gherechte werdt gheruckt wt dat boose gheslacht,
Hebt daer op acht,
Godts Seyssen sal aen u beklyven al,
Die u inder Aerden sal slaen mit kracht,
Datter tack noch wortel overblyven sal.

Der dach des torens, jammers, der Dach der wraecken,
Kompt nu over Zion, Godts beminde Stat:
Die over des Heeren vianden sal blaecken,
Sijn bruyneerde scherpe Swaert sal snyden, Ja dat,
Om te houwen, te slaen, al is ghevat,
Ghy die nu sat,
Unde sonder sorghe sijt mit verblyden.
Die u leven boven Godt lief hebt ghehadt,
Sal t'bruyneerde scherpe Swaert deursnyden.

Prince voor dien Dach mach die Aerde wel vluchten,
Jammerlijck huylen over haar boosheydt groot:
Rammen unde Bocken sullen O so swaerlijck suchten,

Grouwelijck vruchten over haer verwoestheydt bloot:
Want Godt sal wreecken der Heylighen doot,
In haren schoot,
Soo ons die Schrituer te oorkonden gheeft:
D'Aerde sal openbaren haer bloede root,
Dat sy vander Werlt aen verslonden heeft.

FINIS. Anno 1535.

[Alle vleesch is hoy, alsoo men siet]

Alle vleesch is hoy, alsoo men siet:

Want sonder Godt is sijn vermoghen niet,
Ydel is al

sijn leven.
Sijn glorie is als een bloeme des gras,
Int verdorren ras,
Wiltet gheen aenschouwen gheven.

Sijn glorie is als een wallemt hier,
Als een belleken op dat water fier,
Vol loghen unde schanden:
Godts Woordt blijft inder eewicheydt,
Dat nu verbreydt,
Soo verre in alle Landen.

Godts Woordt heeft inden beginnen gheweest,
Sijn cracht, sijn macht inden Heylighen Gheest,
Voetsel van onser Zielen:
Die Wech, die Waerheyt, die Wijngaert-stam,
T'onbevleekte Lam,
Wilt dat alleenich knielen.

Finis. Anno 1535.

[Onse Vader in die Hemelen claer]

Onse Vader in die Hemelen claer,
Wy arme ellendighe

op Aerden,
Roepen tot u wt der herten swaer,
Neempt onse gheroep in Waerden:
Ghedenckt die liefde bloot,
U ghewaerighe goetheyt ghroot,
Die eewelijck sal duyren sonder swichten:

Laet u aensicht den nederen verlichten.
Gheheylicht unde gheeert moet sijn,
Alleen den Name dijn:
Wy moeten al-

tijt Sondaers blyven,
Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

U Rijck toekomme ons alle ghelijck,
U Heylighen Gheest alleyn Ick meyne:
U wil gheschie als in des Hemels Rijck,
In deser aerden pleyne,

Al en dunckt-es ons (Heer) niet goet,
 Alleenich uwen wille doet:
 Die gheschiedt oock onghelooghen,
 Maer t'is wonderlijck voor onsen ooghen.
 Gheheylicht unde gheeert moet sijn,
 Alleen den Name dijn:
 Wy moeten altijd Sondaers blyven,[†]
 Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

Heer gheeft ons huysden ons daghelijcks broot,
 Wilt ons voetsel der Zielen gheven:
 Gheeft ons u Gheest, u Woort inder noot,
 Dat is ons spijs, vleesch, Gheest unde leven:

[†]Verstaet, So lange wy sonde
doen.

Dat bidden wy alle ghelijck,
Al maecken wy weynich gheblijck,
Soo is het doch ons begheeren:
Welck ghy O Godt moet vermeereren.
Gheheylicht unde gheeert moet sijn,
Alleen den Name dijn:
Wy moeten altijd Sondaers blyven,
Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

Vergheeft onse schult, sond' unde misdaet,
Die wy oyt hebben bedreven:
Soo wy doen, Och Heere kompt ons te baet,
Die ons misdoen, willen wy vergheven:

Of wy verliesen den strijt,
Daer ghy O Heere niet en sijt:
U handt moet ons stadich bewaren,
Wilt ons in die becoringhe sparen:
Gheheylicht unde gheeert moet sijn,
Alleen den Name dijn:
Wy moeten altijd Sondaers blyven,
Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

Heere wilt ons van't vleesch ontladen,
Of blyven in der Werlt versopen:
Verlost ons doch vanden quaden,
Wy ellendighe Kinderen tot u ropen:

Unde suchten inder herten eenpaer,
Dat wy u niet en volghen naer,
Mit die daden unde leven reyne,
Vader neemt die wille, t'werck is kleyne:
Gheheylicht unde gheert moet sijn,
Alleen den Name dijn:
Wy moeten altijd Sondaers blyven,
Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

Prince, lof, eer unde danckbaerheit,
Die ons tot sijn Kinderen heeft verkooren:
Mit Juchen te roepen sijn wy bereydt:
Want u is dat Rijck unde kraft int hooren:

Lof Heere der ons heeft ghevrijt,
Deur den Soon Ghebenedijt:
Looft den Heer der Heerscharen mit namen,
Looft hem Heerlijckin eewicheyt, Amen.
Gheheylicht unde gheert moet sijn,
Alleen den Name dijn:
Wy moeten altijd Sondaers blyven,
Laet den Gheest uwer minnen aen ons beclyven.

Anno. 1535. Finis.

[Hooft alle ghy Nacomelinghen]

Hooft alle ghy Nacomelinghen,
Vanden eersten Mensch Adam:
Sijn aert quaet orbaer om singhen,
Wat deur sijn vemoghen quam:
Onsen Vader

dat eerst vernam,
Waer deur hy bedroghen was:
Sijn eyghen vleesch boven hem klam,
Tooch hem van Gode geras:
So Ick las,

Unde goet t'onthouden is,
So broos als eenich glas,
Op geen vleesch te betrouwen is.

Ghemaect was hy van Aerde,
Unde aertsch was hy ghesint:
Want kleyn hielt hy van waerde,
Dat Ghebot van Gode bemint:
Mit sienden ooghen blint,
Doende des Wyves raet:
Waer duer wy sijn gheschint,
Wt der natueren quaet:
Ja quaet,
Soo noch t'aenschouwen is,
Dus seg ick u dat ghijt verstaet,
Op gheen vleesch te betrouwen is.

Alle vleesch werdt't hoy verghelijckt,
Merckt wel aen sijn virtuyt:
Synen glansch u te haest beswijckt,
Vergaet als een ander cruyt:
Al schijntet als een Bruyt,
Schoon van buyten op te gaen,
Sijn glorie gaet schielijck wt,
Op een ander ghedaente staen:
Wilt raen,
Of het wel ghespouwen is:
Die daer op rust wert verraen,
Op gheen vleesch te betrouwen is.

Op u Naesten wilt niet verlaten,
Noch op gheen Princen betrouwt,
Of die in u arm slaept, wilt vaten,
Haer liefde seer haest vercout,
Die propheet verclaertet stout:[†]
T'is oock wel ghebleecken klaer:
Maer der op Christum bout,
En seylt Ja niet een haer.
T'is waer,
Als die syne int benauwen is,
Kompt hy hem altijd bet naer,
Op gheen vleesch te betrouwen is.

[†]Mich. 7.

Soo ghy t'Beeldt van den eersten Mensche,
Hebt langhe ghedraghen bloot:
Soo doet aen den Nieuwen naer wensche,
Vanden Gheest gheboren groot:
Die daer wt des Vaders schoot,
Vanden Hoofd-monde is ghvloeyt,
Een ewich Woort, dat Broot,
Vanden Hemel ewich ghegroeyt:
Besnoeyt,
Meerder dan van Vrouwen is,
Het Gheloove reyn nu bloeyt,
Op gheen vleesch te betrouwen is.

Die Prince wilt wel aenmercken,
Dattet recht in sijn verstandt:
Ongheleerden unde alle Clercken,
Mit alle Wysen int Landt,
Steeckt wt, snijdt af u handt,
Die u argert van Gode treckt,
Dat ghy daer mit niet en verbrandt,
Eewich inder Hellen leckt,
Gestreckt,
Wacht oft sal u rouwen wis,
Uwen Gheest holden bevleckt,
Op gheen vleesch te betrouwen is.

In Decemb. Anno. 1535. FINIS.

[O Christen Gheesten wilt hier op achten]

O Christen Gheesten wilt hier op achten,
Die hier ter

werlt in druck levende sijt:
Wilt Christi toekomst lijdsaem verwachten,
Int gheloof nimmer doch snevende sijt:
Tot waecken unde bidden u beghevende sijt,
Ja sterft u vleesch als Paulus seydt,
Unde sijt ter doot

altijt bereyt.

O Christen en laet u niet berooven,
Den Evangelischen Gheest ootmoet:
Wilt alle Gheesten niet ghelooven,
Proeft eerst of sy wt Godt sijn goet:
Staet vast op den grondt, der Apostelen voet,
U Hert van deser Werlt scheidt,
Unde sijt der doot altijt bereydt.

Sijt ghy mit Christo recht ghestorven,
Soo soeckt alleene dat boven is:
Niet dat aertsche, t'werdt al bedorven,
Een eewich goet dat sijn beloven is,
Die hier ter Werlt verschoven is:
Dus sijt verstandich, werdt niet verleydt,
Unde sijt ter doot altijt bereydt:

U hert set niet op langh' te leven,
Die boosheydt u hert niet sneven laet:
Wilt u vry tot druck und' lyden gheven,
Daer deurmen tot Godts Rijck verheven gaet:
Weest patientich, vliet dit leven quaet,

Wandelt int Licht sonder verbeydt,
Unde sijt ter doot altijd bereydt.

Het sijn nu recht periculoose tyden,
Daer d'Wtvercoren Godts in sorghen staen:
Maer Godt sal voor haer wettelijck stryden,
Haer Daghen vercorten na sijn vermaen:
Wilt die disciplijn vrolijck ontfaen,
Want Godt die straft der hem ghereydt,
Unde sijt ter doot altijd bereydt.

Alle Godtsalighen moeten drincken,
Wt den Kelck der bitterheyt den klaren Wijn root:
Maer den gist sal Godt den Godtloosen schincken,

Dat sy spyen, braecken unde vallen totten ewigen doot:
Dattet verstandt O Christen minjoot,
Den grondt holdt vast, Godts eer verbreydt,
Unde sijt ter doot altijt bereydt.

Siet aen u Prins, u Coninck ghepresen,
Die sonder sonde was onbevleekt:
Als een Verleyder is hy verwesen,
Mitten boosen ghestrafft, aent Cruys ghereckt.
O traghe Mensch wert nu ontweckt,
Volcht Christum na in gherechticheydt,
Unde sijt ter doot altijt bereydt,

In Junio. Anno. 1535. FINIS.

[Onse handen wy mit onschult wasschen]

Onse handen wy mit onschult wasschen,
Van die Werlt seer onreyn:
Wy die eerst Aerde unde asschen,
Wt een bloet ghemaect

sijn ghemeyn:
Deur Adams sonden ghestorven,
Verganckelijck geworden is:
Al wat vander Aerden is verworven,
Moet tot Aerde

wederkeeren ghewis.
Den hoop' is gantsch verloren,
Eewich vermaledijt,
Der Slanghen Saet ghy sijt:
Die niet wedrom en

wert herbooren,
(Int Woort) deur den Soon gevrijt,
Godes stemme niet en hooren,
Die de Waerheyt seer benijt,
Moet wis in sonden

versmooren,
Betert u die can, t'is meer dan tijd.

Dat Hemelsche beloofde saet,
Dat den Wyve toe worden gheseyt,
Sal t'Hooft der Slanghen quaet,
Vertreden in sijn vromicheyt:
Dat Wijf is Jerusalmen booven,
Die ware Mensche was sijn eysch:
Welck Christus noempt sijn Moeder, die ghelooven,
Unde versaect gantsch alle vleesch:

Dat verstant moet hier voor wijcken.
Daer die Mensch in heeft ghemist,
Deur den Gheest des Antichrist:
Die Waerheydt heeft Godt laten blijcken,
Die langhe tijt was berooft,
Die over de loghen kompt strijcken,
Van den kleynen werdt sy ghelooft:
Des Werlts moet sal beswijcken,
Haer betrouwen werden gheklooft.

Der van boven is komen beneden,
Is het Woordt des Vaders raemt,
Vleysch wordende voor ons heeft gheleden,

Den Soon des Menschen ghe-naemt.
Sijn vleesch is vanden Hemel komen,
Dat Broodt dat ons t'leven gheeft,
Is die spijs die wy ons beromen,
Voor die Werlt hijt gheven heeft:
Maer die Waerheyd werdt voor looghen
Geholden deur den boosen Gheest:
Die noch ghelooft werdt meest,
Daer die Werlt in werdt bedroogen,
Van die Hoer, die rijdt op't Beest,
Die hen schenckt al haer vermooghen,
Als een Coninginne lang' gheweest:

Die wt haer Nap drinckt schoon voor d'ooghen,
Werdt betoovert mit incuyscheyt, leest.

Och werlt hoe sydy dus blindt,
Dat ghy Jesum niet en ghelooft,
Unde betrouwt der sonden Kindt,
Een Soone des Duyvels, t'Hooft
Van alle Teghen-Christen,
Die Eerste-gheboren verclaert,
Van die oyt die Waerheyd misten:
Die loghen heeft hem ghebaert,
Ey Slanghen saet vol nijts,
Ey Viandt der Waerheyd bloot,

Die de vrede-Booden doot,
Die mit den Heylighen veel strijts
Hebt gheholden, den roos ghespaert,
Die victorie mit veel jolijts,
Den Camp ghewonnen onwaert:
Maer t'is om een weynich tijts,
Dat Asser sal bucken voort Swaert.

Die oprechte werdt nu deurvuyrt,
In den Oven der Ellenden smaect,
Als Goldt van der Aerden gepuyrt:
Deur t'vervolch wtvercoren ghemaect,
Siet dat ghy nu bidt unde waect:

Ghy Wysen hebt hier op acht,
In liefden Immertoes blaecht,
Neempt'in dat Rijck mit kracht:
Want niemant anders en macht,
T'Rijck der Hemelen ontfaen:
Laet u dit ter herten gaen,
Helpen wt dat boose gheslacht,
Gheloofdy Christi Leer,
Soo haest u, want het wert Nacht,
Raeckt aen gheen dooden meer:
Het toekomende verwacht,
Reynicht u daer teghen seer.

Ja suyvert u, werdt Heylich ghy Vrouwen,
Die de Waerheydt ontfanghen hebt:
Ghy Mannen voedt u betrouwen,
Die na Jesum verlanghen hebt:
Gheen onreyne (laet u puyren,
Van hoy unde stoppelen al)
En mach int Huys Godts gheduyren:
Dat opghericht werden sal,
Dat is den Berch des Heeren,
Zion, die Stadt bereydt,
Die nu vertreden leydt,
Daer Israel toe sal keeren,

Unde begheren in te sijn:
Godt in haer prysen unde eeren,
Als Coninghen unde Priesteren fijn:
Die mit Christo sullen regneeren,
Unden drincken den Nieuwen Wijn.

Ghy Kinderen wt den Gheest ghebooren,
Leert meer waerheydts unde wijsheydts, want
Al hebdy ooghen unde ooren,
So is kleyn noch u verstant:
Dus laet u dit onderwysen,
Leert aen die Creatures stom,
U Verstant wilt loven noch prysen,

Maer wast op tot dat olderdom,
Soo suldy niet ontbreecken,
Van kraft ter booser tijdt,
Alst u ghelt inden strijdt:
Maer na der wijsheydt streecken,
Vol vreesse des Heeren bout,
Soo suldy voorsichtelijck spreecken,
In der kennissen sijn mennichfout.
Verstaen des Sathans treecken,
Wijsheydt soecken verde boven Gout.

Wilt u selven nu wel aenmercken,
Of ghy u daghelijcks Broot eet:

Ondersoeckt al uwe wercken,
Proeft u Gheloove unde weet,
Waer in ghy u hebt becommert,
Wat ghy meest hebt gesocht:
Uwen Gheest hebt ghy beslommert,
Uwen tijt quaelijck deur-ghebrocht.
Bereydt u nu tot den loon,
Vervultet Woort O Thoorn Eder,
Vliet Mesech unde Keder,
U gulden Roose komt seer schoon:
Dijn voorleden Heerschappye,
Dat Koninckrijck, Jerusalems Troon,

Onse Moeder die Vrye,
Lieve strijdt om sulcken Croon:
Want sulcken vreuchde was vye.

O Zion vaet aen den Beecker,
Drinckt-se wt dra sydy wijs:
U Gheloof staet op't onseecker,
Alle vleesch tot des Heeren prijs:
Ghy moet schynen te verwaten,
Alle Volckeren sijn een spot,
Van't vleesch eerst heel verlaten,
Gheacht in u betrouwen sot:
Als Sara, u Ghelooove moet

Schynen onmoghelijck, siet:
Alle vleesch blijft dit onbediet,
Hieromme sterft int bloet:
Betrouwt in u Jonckheyt niet,
Want u dat beletten doet,
Dat u baringhe niet en gheschiet:
Maer in d'oldtheydt suldy bevroet,
Verlost werden van't verdriet.

Verblijdt u ghy Onvruchtbare,
O Zyon maeckt vrolijck ghewach:
U Soonen sult ghy int clare,
Zevens baren op een Dach,

Sonder wee ter selver tyden,
Gheluckelijck mit veel ghewins,
Sal die Heer u ghebendyden,
U Huys gheven vol ghesins:
Wilt nu uwe Tenten witten,
Streckt dijn Laeckenen lange uyt:
O wtvercoren Bruyt,
Ghy sult in grooter hitten,
Wtbreecken aen weersyden saen,
U Saet sal den Heydenen besitten,
Haer erffenisse ontfaen:
Dit machmen wt gheen vleysch vitten,

Dan alleen deur Godes Geest verstaen.

Der Heer heeft langhe ghesweghen,
Smaet unde lyden ghedult:
Tot sy t'olderdom hebben verkregen,
Unde sijn Leden sijn vervult,
Een Volck wil hy verwerven,
Vol Gheloofs unde subieckt,
Neempt waer dan dat verderven,
Hoe-wel het nu vertreckt:
Sijn Arm sal hy wtghestreckt,
Laten gaen over al het Lant,
Wt-treen als een Gigant,

Die groote Stadt besoocken:
Die nu stoltlijck teghens hem spreeckt,
Tot hy Zion heeft ghewroocken,
Die nu soo leelijck wert bevleckt:
Dat kan die Toovenaers hoop koocken,
Die oyt t'Licht hebben bedeckt.

Der Heere heeft sijn hant verheven,
Die Basuyn laten blasen snel:
Sijn knechten alle beschreven,
Mit dat teycken van Israel:
Haer Lampen doen bereyden,
Mit Ciragie na synen eys

Die de Schapen wt die Bocken wil scheidē,
Vonnisse holden mit alle Vleys,
Noyt grouwelijcker ghepeys,
Deur die Werlt klincken sal,
T'hert daer van ontsincken sal,
Unde voor s'Heeren Woort schuylen,
Och oft uwer veele wist,
Seer jammerlijcken huylē,
Als ghy wt moet suypen den gist:
Want breecken sullen uwe Suylen,
Unde vertreden werden als mist.

Wy Ghetuyghen alle ghelijcke,

Sullen staen int Oordeel swaer,
Teghens Armen unde Rijcke,
Die Godts Woordt betuycht is claer:
Ja oock van stede tot stede,
Is die Waerheyt wel bekendt:
Maer stooten van hen den vrede,
Die van boven werdt ghesendt:
Hoe wil dit nemen endt,
Wilt u verwonderen al,
Als Godt af-donderen sal:
Want Esau ghy Engienen,
Dat eyndt deser Werlts Knecht,

Moet Jacob die minste noch dienen,
Als Godt dat Oordeel wt-recht:
Al hebby herten als stienen,
So suldy doch werden gheslecht.
Ghy Hemelen sijt dit indachtich,
Ghy Aerde hoort alle ghelijck:
Is Christus een Koninck waerachtich,
So moet hy oock hebben een Rijck,
Die den Hemel heeft inghenomen,
Aen Godts rechter handt sit ter tijt,
Dat hy wederom sal komen,
Vertreden sijn Vianden nijt:

Die hem als een Voetbanck wijt,
Sal gheleydt sijn seer bevreest,
Deur eenen hooghen Gheest:
Die op Aerden wt sal schaffen,
Seer wondelijck ick mien:
Die Werlt sal hy komen straffen,
Om die ongheloovighe Lien.
Sy ghelooven gheen Heylighen int baffen,
Voor sy Miraeckelen en sien.

Der Koninck boven alle Heeren,
Wilt den sin wtslorpen ris,
Moet noch (verstaet) regneeren,

Want het hem al onderworpen is.
Hier tusschen werdt sijn Volck bereydt,
Dat Rijck int Gheloove ghehecht,
Het Huys Jacobs verbreydt,
Dat int laetste werdt opgherecht,
Als die Propheten verbreyden,
Esaias, Micheas vermelt,
Daniel, Esdre vertelt,
Hoe Jacob van Esau sal scheidyden
Die twee Werlden: dus siet,
Des Menschen hant tusschen beyden,
Meer en seg Ick u niet,

Laet u gheen vleesch verleyden,
Verstaet wel mijn bediet.

Dit roepen die Boden te vooren,
Die Wachters slaen gheluyt:
Unde laten haer stemme hooren,
Eer dat het Oordeel gaet uyt:
Die Engelen bitterlijck weenen,
Dattet Aertrijck so klachlijck staet:
Die Knechten Godts suchten und' steenen,
Over t'grouwel unde t'groote moordaet.
Men siet wel hoe dattet gaet,
Gheen recht gheschiet int Landt,

Die Boosheydt heeft d'overhandt:
Want wie hem van den quaden keert,
Den Heere vreest alleen,
Der wert van die Werlt verheert,
Bloot gheschoren tot den Been,
Ja der niemandt heeft ghedeert,
Der werdt mit voeten vertreen.

Die Prince wilt vreesen sijn Wet,
Die u ooren te hooren gheeft,
Unde ooghen in u voorhoofd set,
Op dat elck voorsichticheydt heeft,
Der't al voedt en leert in alle staten,

Meent ghy, der het al verlicht,
Dat hy u ongestraft sal laten?
Hoewel hy deur die vingeren nu sicht:
D'Oprechte moet bloeyen int bedieden,
In sijn tijt vrede ontfaen,
Die langher duyrt dan die Maen,
Heerschappen onder alle Lieden,
Die op haer nu sijn ghestoort,
Sullen haer noch eere bieden,
Groot lof van segghen voort:
Want Godts wil moet op Aerden gheschieden
Die Ooren heeft te hooren die hoort.

In Novemb. Anno. 1536. FINIS.

[Al voor des Werlts grondt Ick stondt]

Al voor des Werlts grondt Ick stondt,
In Godes behagen claer voorwaer:
Sijn Geest blies in mynen mondt,
doen leefde mijn Ziele aldaer.

So heeft hy my dat leven ghegheven,
In mijnder Zielen kracht mit macht:
Waer vandtmen die vreuchde beschreven,
Die Godt voort heeft ghebracht.

Och Heer ghy sijt alleyn die Ick meyn,
Mijn troost, mijn toeverlaet hoet gaet:
Alleyn mijns hertzen ghreyn,
Mijn Hemelsche Succaet.

Die schoonste heb Ick vekooren, herbooren,
Die my mijn herte verheucht in deucht:
Sijn snaren sijn soet om hooren,
Gaen boven alle vreucht.

Prince, mijn sonden wtveecht und' dreecht,
Mijn schult int oordeel doch niet meer siet:
Maeckt levendich soo ghy pleecht,
Of Ick blijf int verdriet.

FINIS.

[Die Heer is Coninck in Israel]

Die Heer is Coninck in Isra-

el,
Des verblyden wy van herten seere:
Hy komt ons bald' op mit vlijt seer snel,
Te verlossen immermeere:
Die nu hier sijn in druck,
Und' in ongeluck,
Van deser Werlt pleyn:
Sy wer-

den noch verblijdt certeyn,
In Godt den Vader den Olden,
Als der Heer dat Oordeel sal holden.

Ghy Armen deser Werlt bloot,
Wilt niet kleyn-moedich werden:
Ghy werd noch rijck van macht seer groot,
Die Serpente sult ghy verterden:

U ooghen sullen noch sien,
Die stolte Godtloose Lien,
Die hier mit Babel sijn een,
Op der Aerden als dreck vertreen:
Als gheeyndt sullen sijn haer tyden,
Dan sult ghy mit vreuchden verblyden.

Die Arme unde ellendighe versmaet,
Die van s'Menschen hulp sijn verlaten,
Sullen vrolijck sijn in den Heere, verstaet,
Al schynen sy nu te verwaten.
Als der Tyrannen gheschal,
Een eynde hebben sal,

Unde alst al is ghedaen,
Mitten Spotters, die haest sullen vergaen,
Als vernielt sijn die d'Armen quellen,
Die nu wacker sijn om haer te vellen.

Die hier mit tranen nu sayen hoort,
Sullen mit vreuchden mayen onbeladen:
Sy gaen heen weenen, verstaet dat Woordt,
Nochtans draghen sy Edele Saden,
Unde komen weder mit vreucht,
In oprechter deucht,
Brenghen sy sonder vaer,
Haer Schooven vol, suyver und' claer,

Eewelijck ghenoech om te eeten,
Dan is al het lyden vergheeten.

Ghy arm kleyn Hoopken Israels vliet
Die verganckelijckheydt deser Aerden:
Ons Rijck is van deser Werlt niet,
Holdt dat toekomende is in waerden,
Dat voor weynich is bereydt,
Maer dit voor veelen steydt:
Een seer kleyn Jolijt,
Dat die eewighe doot bevlijt:
Wilt dit inder herten houwen,
Vast in Godt sonder omsien betrouwen.

Die beloften Christi sullen blyven staen,
Wilt int Gheloove niet sneven:
Voor een sult ghy Tien, Ja hondert ontfæen,
Daer toe dat Eewighe leven:
Al vertoefet op't lest,
Het gheschiet om't best,
T'Ghetal moet sijn vervult:
Daerom staet vast, u lyden dult,
Sonder eenich murmureeren,
Droefheyte sal haest in blyschap verkeeren.

Prins als die verstroynghe seer snel,
Des Heylighen Volcks een eynde heeft,

So sal dit gheschieden snel,
Dat Godts Heylighen hier in druck gheleeft,
Ontfanghen sullen dat Rijck,
Unde besitten't eewelijck:
Victorioes sonder vaer,
T'ghewelt sal haer dienen voorwaer:
Dats t'eynde van deser spraecken,
Wilt vrolijck ghy Christen opwaecken.

In Julio. Anno 1535. FINIS.

[Maeckt u op in Godes Namen]

Maeckt u op in Godes Namen,
Ghy ware Christen allen:

Ghy ware Christen allen:
Laet ons sijn Woordt niet schamen,
Godts eere welbevallen:
Godts eere welbevallen,
Wilt u doch vast behouden,
Aen die rechte Ridderschaft,
Doen als alle vrome Olden,
In lief-

den niet verkolden,
Blijft int gheloof,
Godts eewige Kraft.

Christus, Coninck unde Heere,
Alleen Edel und' Hooch-gebooren,
Is't Rijck, die Macht unde Eere,
Over al wilt na hem hooren:

In tucht, wijsheydt unde verstandt,
Gaet hy-se te boven al,
Van al versocht unde wel bekendt,
Daerom holdt u in synen bandt,
Soo en komdy niet in Lucifers val.

Of schoon die Werlt noch soo blindt,
Alle Menschen hem willen verneeren,
So blijft hy den Soon eewich bemint,
Wiens Rijck unde Hoocheyt moet meeren:
Al is't dat die boose wil letten,
Alleen des Werlts Rijck voorstaen,
So kan hijt hem niet versetten,

Mit Busch, Swaert noch mit Wetten,
Godes wil unde woordt sal eewich bestaen.

Daerom hebt moet ghy Vromen,
Ghy Ruyteren Christi frisch unde ghesondt:
Die mit hem te velde sijt komen,
Te holden u Eedt mit dat verbondt:
Laet u doch niet verdrieten,
Om dattet is een ander tijdt:
Vuyrich gheschut op u siet schieten,
Alle onghemack moet ghenieten,
Unde altoos moet sijn nu inden strijdt.

Wacht u doch alle ghelijcke,

Wilt dat onthouwen wis,
Beyde arm en rijcke,
Gheen vleesch te betrouwen is:
Al ist schoon van dijn bloede,
Dijn naesten unde besten Vruunt:
Gheen deucht ick hem vermoede,
So hy wederstrijdt het goede,
Christo die victorie niet en gunt.

Prince Godt eewich waerachtich,
Ghedenckt die overdaet:
Die nu sijn preutsch, moedich unde machtich,
stolt unde moetwillich quaet:

Laet hen vernemen u handt,
Die weder u Eere te velde leyt,
Dat over al het Landt,
Uwen Name hooch-bekandt,
Ghegheven werd' die Heerlijckheyt.

FINIS.

[Wt der diepten roep ick O Heere tot dy]

Wt der diepten roep ick O Hee-

re tot dy,
Verhoort mijn stemme, maeckt my doch vry,
Van d'Helsche subjecty unde haer

ghespuys,
Van's ongheloofs questy unde t'groot abuys.

Heer wilt mit u ooren aenmercken my,
Die stem mijns smeeckens is alleen tot dy:
Ick ben inder herten vol smerten unde pijn,
Want des Viants terten deurscherten mijn.

Och Heere wildy achten die misdaet,
Daer een noch gheen van int leven gaet:
Wildy mit hen int ewich Oordeel gaen,
Wie salder dan moghen blyven bestaen?

Immer des sijn wy seecker unde ghewis,
Dat by u (O Godt) verghevinghe is:
Verwacht dijn Heer O Israel,
Want goetheydt is by hem, dat weet ick wel.

Hierom verblijdt u Jerusalem reyn,
Die Prins sal verlossen Israel certeyn,
Alleen deur t'Gheloove in synen doot,
Daer hem der Sathan unde mennich aen stoot:

Finis

[O Heer waerom treedt ghy soo verd' unde swijcht]

O Heer waerom treedt ghy soo verd' unde swijcht,
Unde verbercht u inden tijt der noot,
Als die ongodlijcke d'overhandt crijcht,
Soo sijn die

Armen In lyden bloot,
Unde In druck met grooten vaer:
Wandt sy bedryven haren moetwille groot,
soo sijt vernemen swaer.

Finis.

Op de Voys: Fy der valscher Jalousien, &c.

Fy olden Mensch, ghy blijft verloren,
In sonden ontfanghen unde gheboren,
Vroech unde laet, quaet is u raet,
Die u nagaet moet in sonden smoren.
Hoe langhe resideert ghy in my verkeert:
Ghy pertubeert unde graveert
Hertzen bloet, my treuren doet,
T'is recht datmen u doet benyen,
Fy olden Mensch wilt van ons vlyen.

Anno. 1531. Finis.

Op die Voyse, Voor Munster staet een steenen Huys, &c.

Ghy ooren hoort, snel onghestoort,
Neempt waer dat Woordt, int Noordt groot wonder schiet:
Maer stoet u selven an den Steen doch niet:
Die Sienders sien, die Prophecyen gheschien,
Der Dach des Heeren naeck, waectt unde siet.

O Werlt bout, wreet unde stout,
Ghy brout sonder fout, t'sal voor Godt stincken:
Laet uwen hoomoet doch wat sincken:
Ghedenckt u out, dit wel onthout,
U Bier sult ghy noch selver drincken.

Hoe ghy dult und' raest, pof unde blaest,
Schielijck unde haest, salt aen u beclyven:
Godes stercke handt sal u verdryven,
Verstockt, verbaest, verdult, verdwaest,
Sult ghy hoe langher hoe meer blyven.

U Buyck werdt groot, van bloede root,
Der Heylighen doot, dat ghy als water stort:
Wee u dat ghijt te drincken hebt gheport,
Ghy sult baren bloot, mit grooter noot,
Eer u t'wee dringht, dat ghy vast hebt begort.

Sulck saet men men saeyt, sulck vrucht men maeyt,
Mit die maet daer ghy mit meten wilt ghaen,

Werdt u weder inghemeten saen:
Ghedaen soo ghy raeyt, dus sijt ghepaeyt:
Want na u werck sult ghy loon ontfaen.

U goet u bloet, op u sijn moet,
Mammons ghebroet wy gheenssins aensien:
Verdoemt sy Ick, meen' Ick dat niet in dien:
Godt ons voldoet, met sijn Woort soet,
U Rijck, u blijck moet verde van ons vlien,

Der schalck quaet, van alle misdaet,
Sal mit sijn saet, eer-lang vast ghebonden sijn,
In duysent Jaren nye ghehoort noch vonden sijn:
Sijn Kraft, sijn raet, mit allen vergaet,

T'sal wis soo in corter stonden sijn.

T'is een ander Gheest, die u vreemdt blijft, leest,
Een ander Feest, Leven, Rijck, goet, hert, sin,
Dat ghy noyt ghehoort noch ghelooft hebt in,
Daerom ist u ghemist, och of ghijt wist.
Dat u eynd' so by is, und' t'ons int begin.

Die Prins van macht, der Heer in Kracht,
Die Coninck gheacht, t'herte ondervraghen sal:
Wie ist der synen Dach verdraghen sal,
Als hy t'boos Gheslacht, vernielt onsacht,
Niemandt van haer men dan beclaghen sal.

In Martio. Anno. 1536. Finis.

**Op die wyse: Een vasten Burch is onser Godt, &c. Of
Die Heere is Coninck in Israel, &c.**

Myn ooren hebben van boven ghehoort,
Mijn ooghen hebben van verren int wout,
Die onnooselheyt (verstaet dat Woort)
In die Schapen Christi snellijck beschout:
Die al huygende komen slecht,
Enckel oprecht:
Sonder schalckheyt sy simpel sijn,
Als Duyfkens sonder rimpel fijn,
Onse schaemt of eenich gheveysden Gheest,
Als Adam unde Eva eerst waren, leest.

In Decemb. Anno. 1536. FINIS.

Volgens hier na drie Liedekens, waeraf het eerste ghemaect is by Jacob Symonss. unde die twee andere navolghende by Michael Janssen.

Jacob Symonss.

Hoort Broeders int gemeyne,
Die mit sonden sijt belae:
Maeckt uwe herten reyne,
Wilt een blyde boodschap ontfaen

Belijdt u voor Godt onsen Vader,
Biddet om sijn medecijn:
Hij wil sijn onsen Ontlader,
Mit sijn Godtlijcke claer aenschijn:
Geeft

gehoor nu alle gaer,
neemt dese Woorden waer,
Verblijdt u mit der Engelen schare,
In dit soete Nieuwe-Jaer,
Verblijdt u alle

gare,
In dit soete Nieuwe-Jaer,
Verblijdt u alle gaer.

Den Hemel is ontloocken,
Dat Licht schijnt over al:
Laet ons t'Kindeken soocken,
Daer men het vinden sal:
Te Bethlehem moeten wy gaen,
Und' betoonen ons jonsten reyn,
Op dat wy sijn liefde ontfaen,
Int Gheloof dat edele Greyn:

Unde bewysen't mit die wercken,
Nader Waerheydt int openbaer,
Soo suldy u Broeder stercken:
In dat soete Nieuwe-Jaer,
Verblijdt u alle gare,
In dit soete Nieuwe-Jaer,
Verblijdt u alle gaer.

Anno 1534. Finis.

Michaël Janssen.

Wt den Oosten schijnt ons den Dageraet,
So die Morgensterre vercondighen ghaet:
Siet die Son-

ne claer int schynen,
Die Maen, dat oude Schijn-licht vergaet,
Daer den wilden Dieren dat leven by

staet:
Die Wolven moeten van't Licht verdwynen,
Die de Schaepkens willen ver-

slynen.

Den WI den Nachtegael veel laghen leydt,
Sijn Tonghe is tot den lof Godts bereydt,
Hy singht boven alle Voghelen claer:
Die Nachtegael kloeck, hoort dat bescheydt,
Als die Wysen, dat schoone licht verbeydt:
Vermaert is hy boven alle Voghelen schaer,
Onder den doornen woont hy voorwaer.

Wat toeft ghy O Wachter blaest uwen Hoorn,

Soo mach der Sayer gaen sayen sijn Koorn:
T'is meer dan tijt dat die Volcken ontwaecken,
Spant in den Esel, roept van den Toorn,
Plant die Lelie, hout af den Doorn,
Treckt die Lammeren al wt der Leuwen Kaecken,
Hoort toe ghy Herders wilt dit nu smaecken.

Drijft aen die Beesten int blacke velt,
Mit bloemen unde bladeren seer lustich ghestelt:
Soo moghen die Koeyen melck gheven.
Siet hoe die Bie al vanden honich swelt,
Manghelt u broot voor vleesch sonder gelt,
Ghy Rijcken deylt u goet wt sonder sneven,

So moghen die Armen blydelijck leven.

Ghy Princen des Volcks, Bewaerders van't Lant,
Mit bussen unden boghen teghen den malen Viant,
U Sweerden wet seer fijn van van stalen:
Ghy Krijchsluyden ten oorden met grooten verstant,
Te dooden den Viant die daer sticht moort unde brant,
Stercken haer handt mit schoonder talen,
Unde konnen't mit Tonghen al behalen.

Anno. 1532 FINIS.

Michael Janss.

Hoort doch alle in deser tijt,
Ghy Mannen unde Vrouwen,
Laet ons gaen mit groot jolijt,
Handen unde knien vouwen:
Ghelijc-

kelijck mit Godt,
Unde sien op sijn Ghebodt,
So werden wy nieuw herbooren,
Al inden Geest,
Die

niet en vreest,
Want Christus heeft ons wtvercoren.

Schamen moghen wy ons wel,
Dat wy in sonden slapen:
Der ons wel heeft gheschapen,
Unde dienen den Godt Bel,
Den Duyvel vander Hel,
Godts Woort gaen wy versmoren:
Och soeckt doch baet,

Eert valt te laet,
Wandt Christus heeft ons wtvercoren.

Wilt doch suchten voor u misdaet,
Und' wilt Godt u herte schencken:
Keert doch mit berouw van't quaet,
Gheen sonden wil hy meer ghedencken:
Is dat niet een soet accoort,
Dat Godt spreeckt sulken Woort,
Hy wil ons wel verhooren,
Compt tot den Soon,
Dan hy eyscht Loon,
Want Christus heeft ons wtvercooren.

Alle ons leven is een strijt,
(Spreect Job) op deser Aerden:
Wy en hebben gheen respijt,
Compt ons die doot aenvaerden:
Dan kompt dat Oordeel snel,
Unde wijst ons in die Hel:
Dan ist doch al verlooren,
Och keert tot deucht,
So krijcht ghy vreucht,
Want Christus heeft ons wtvercooren.

Prince maeckt u herte reyn,
Unde wilt leven na den Geest:

Hoort Godts Woort al schijnt-es kleyn:
En sterft niet in dit Foreest:
Maer werdt een Kindt in Got,
Hebt lief der u bespot,
Deur vervolch werden wy herboren.
Doet men u last,
So staet vry vast,
Want Christus heeft ons wtvercoren.

Anno 1531. Finis.

**Noch een ander Liedt gemaect by Anneken N. Op de Wyse, Na
Oostlandt wil ick varen, &c.**

Ick hoorde die Basuyne blasen,
Seer verde hoortmen haer gheschal,
In Jerusalem, in Edom, in Basen:
Die Boden roepen over al,
Haer gheluyt is (na mijn versinnen)
Maeckt u op totter Bruyloft bereydt,
Alle die den Coninck beminnen,
Die Poort is open, gaet daer binnen,
Verciert u, treckt aen dat Bruylofts Kleydt.

O Zion reyn wtghelesen,
Hebby haer stemme niet ghehoort,
En wilt nu niet wederhoorich wesen,
Maer wilt ontfanghen des Heeren Woort,
Ghy hebt ghenade verkregen,
Neempt het waer, t'wert u gheseyt:
Dus maeckt u op den weggen,
Eer ghy met Babel wert verslegen,
Haest u, haest u, ras, sonder verbeyt.

Dat Teycken Tau wert nu ghegheven,
So Ezechiël int neghende staet:
Die knechten Godts werden nu beschreven,

Al die volbrenghe des Heeren raet:
O Zion besluyt u Verclaerden,
U ghetal is schier vervult,
Die haer leven niet en spaerden,
Unde ghecost sijn vander Aerden,
Dat Lam betaelt voor haer den schult.

O ghy Toorn Eder vercooren,
U ghulden Roose die compt met macht,
Wilt nu u Hooft opbooren,
Siet dat ghy sijn toecompst verwacht:
Waerom wildy ander Vreemden aenhanghen,
Of ghy desen Coninck niet kryghen solt,

Dat wee heeft u bevanghen,
Und u is also banghen,
Als een Vrouwe in baren menichfolt.

Den Draeck is ghecomen opter Aerden,
En is bevanghen met grooter nijt:
Die Vrouw die't Manneken baerden,
Is hem benomen, des verheft hy eenen strijt,
Om teghen haer Saet te vechten:
Maer sijt goets moets, en twijfelt niet,
Die Oude bedaechde compt te rechten,
Om t'oordel te houden van syne Knechten,
Hy sal-se verlossen van al haer verdriet.

Staet op O Zion wapent u Leden,
En maeckt u totten strijdt bereyt:
Want ghy moet eenen wech betreden,
Is maer eens Menschen voetstap breyt,
Haer inganck lecht int vernederen,
Daer ghy u Erfdeel sult ontfaen:
Versaecht u niet O ghy Teederen,
Voor den Aernt met sijn Vederen,
Hy sal u met synen Clauwen slaen.

O ghy Wachters tot Sion, siet int verren,
My dunckt ick sie dat Swaert bereyt,
Doet u Basuynen noch een scherren,

Ofter noch yemant tot Sion in rusten leyt,
Op dat-se moghen ontwaecken,
Unde vanden slaep opstaen,
Dat-se haer onschult niet en maecken,
Als die Heere sal comen ter wraecken,
Die de wederspannighen sal verslaen.

O ghy boosen aart ghy wilt niet hooren,
U eynde sal seer Jammerlijck sijn:
Die Wachters seggen't u te vooren,
Maer ghy maeckt u onschult alle wel fijn:
Den vrede stoot ghy buyten,
U bloet sy op u Hooft,

Die Poortier begint te sluyten,
Ghy sult daer blyven buyten,
Om dat ghy die Waerheydt niet ghelooft.

O moordadich Saet, wat gaet ghy maecken,
Gheslacht van Cain ghy brengt ter doot,
En vermoort den Onschuldighen sonder saecken,
Het wert u noch vergolden in uwen schoot:
Die Doot compt tot u te te paerden,
Wy hebben u eynde ghesien,
Dat Swaert compt over der Aerden,
Dat ghy gheslaghen ende ghedoot sult werden,
Die Helle en suldy niet ontvlien.

Den tijt is hier om te mayen,
Want die boosheydt heeft die overhandt,
Daer en is schier gheen plaets om te sayen,
Het Oncruyt vervult dat dat gantsche Lant:
Die Somer is by na voorleden,
Men hoort der Trompetten ghepijp:
Die Verachters verachten den vreden,
T'is tijt die Persse te treden,
Slaet aen u Zeysen den Oogst is rijp.

Die Heer sal alle Vogelen een maeltijt bereyden,
Te Bosra in Edom, so Ick las,
Van't Vleesch der Coningen en Princen beyden,

Compt ghy Ghevoghelt' versaemt u ras:
Wilt u van des Landts-Heeren vleesch voeden,
So sy deden, wert hen ghedaen,
Maer ghy oprechte Christen sijt vroom van moede,
Wacht ghy u voeten te storten bloede,
Want dit loon sullen onse Roovers ontfaen.

Verblijft u met vreuchden unde Joechen,
Speelt op u Herpen een nieuwe Liet,
Wilt u in onsen Godt verhoechen,
Ghy alle die dese wraecke voorsiet:
Die Heer compt om te betalen,
Ende te wreecken ons aller bloet:

Sijn gramschap begint te dalen,
Wy verwachten die leste Schalen,
O Bruyt gaet u Heer en Coninck te gemoet,

Staet op Jerusalem wilt u bereyden,
Ontfanckt u kinderen all' ghelijck,
Wilt nu u Tenten wijt uytbreyden,
Aenschouwt u Croon, ontfangt u Rijck,
Uwen Coninck compt om te bevryden:
Sijn loon brengt hy voor hem pleyn,
Hy sal hem in u verblyden,
Wy sullen sijn glorie sien in dien tyden,
Verblijdt u O Sion met Jerusalem reyn.

FINIS.

**Refereyn tot Lof des Nederlandts unde der Duytscher Spraecke, met
sijn Liedeken.**

Overnedert Nederlant hooch sult ghy werden verheven,
Boven alle stolte Bergen noch spannen de Croon:
Want die de Sayers het Saet heeft ghegheven,
Sal eyntelijck al comende comen by u ter woon.
Daerom sult ghy verschynen eenen Lusthof schoon,
So dat t'Volck tot u loopen sal van alle canten:
Die Wijngardenier sal selfs in menschelijcker persoon,
Alderhande Boomen des Gheestes in u planten.
Hy heeft wel sijn Sayers of sijn Ghesanten,

**Voormaels ghesonden in verscheyden Spraecken:
 Maer nu wil hy selfs teghens die groote Giganten,
 Met verteerende vyer en vlammen blaecken,
 So dattet alle Dijstelen en Doornen wil raecken,
 Steenrootzen unde Hovelen verschricken van sijn woordt,
 Haren wech sal verloren sijn, die hem versaecken,
 Hoewel dat sy de Wet dragen buyten an haer boorden:
 Maer eenen nieuwen Opganck verschijnt ons wt den Noorden.**

**Liedeken opt voorschreven Refereyn, op die Voys, Laet ons Godt
 loven, und' nu die gratie singhen, &c.**

Looft Godt eendrachtich// O Nederlandt verwesen,
 Ghy die sijt clachtich// hebt acht op desen toon.
 T'Licht is seer crachtich// wt den Noorden gheresen,

Sijt dit ghedachtich// haest u en cust den Soon.
Die Heer Almachtich// die comt by u ter woon,
Sijn vlamme seer blaecken sal.
Het wil die Doornen raecken al,
Die hem hier versaecken mal,
Ontfanghen haest hun loon.

**Voormaels is wt den Oosten eerst den Dach vershenen,
Die sich int Suyden daer na meerder heeft verheucht,
Maer is eyntelijck inden Westen gheheel verdwenen:
Dus comt ons wt den Noorden een ander Dach volvreucht.
Deur Mosen heeft Godt die Hebreusche Jeucht,
Int Hebreusch sijn Weth wel laten beschryven:
Al saeyden hy een goet Zaet streckende tot deucht,
T'vyel by den Wech, t'mochter niet beclyven,**

Die schadelijcke Vogelen lieten't daer niet blyven:
Oock worden het met haer onreyne voeten vertreden,
Dus ginghen sijt wt haer haerte wryven:
T'ongheloof hield' haer wt het Landt van vreden,
Sy verginghen op den wech und' bleven beneden,
In die aetsche ghesintheyt, die sy na spoorden,
So dat-se vervallen sijn met al haer Steden,
Meest al haer Schriftgheleerden in sonden smoorden,
Maer eenen nieuwen Opganck verschijnt ons wt den Noorden.

Die Heer verheven// seer rijck, vol van Genaden,
 Heeft wel ghegheven// die Saeyers Zaet ter deucht,
 Om na te leven, , ginck Moyses wijsheydt raden:
 Maer t'viel beneven// byden Wech sonder vreucht:

T'is niet ghebleven// by die Hebreusche Jeucht,
Godes Gheest verstoorden sy,
Gheloofden niet sijn Woorden bly,
Dus compt wt den Noorden by,
Een Saet dat ons verheucht.

**Doen nu de Son noch hoogher opginck int Suyden,
Bestondt sy Joden und' Griecken te schynen gemeen:
Daer saeydemen int Griecx byden Griexschen luyden,
D'Apostel Petrus was van dese Sayers een:
Maer helaes het Zaet viel al weer op herde steen,
So dattet gheen diepe wortelen en mochte schieten:
Die Griecken sochten wijsheydt, en vonden gheen,
Und' die Joden die wouden Teyckens ghenieten,**

Deur haer eygenwijsheit sy Gods wijsheyt verstiete:
Daerom verginghen sy meest in schanden,
Gheloovende die loghen, die Waerheyt sy verlieten:
Want doen de Sonne heet bestondt te branden,
Begon den Afval te comen in veele Landen:
Haer Wysen in haer wijsheit haer geheel verdoorden:
So voor't als opstondt vervolging' und' banden,
Argerden sy sich aen't Cruys aen allen oorden,
Maer eenen nieuwen Opganck verschijnt ons wt den Noorden.

Of in t'verhooghen// een Licht schoon is verschenen,
 Der Griecken ooghen// een Saet oock int ghemeyn,
 Ten heeft niet moghen// diep wortelen op steenen,
 T'most haest verdrooghen// fijn vasticheyt was cleyn:

Dus comt ghevloghen// al wt het Noortsche Pleyn,
Het Duyfken eenvuldich slecht,
Dat als een arm onschuldich Knecht,
Spot en smaet verduldich drecht,
Ja Cleyderen onreyn.

**Daer na is die hooghe Apostel Paulus ghecomen,
Maer sijn plantinghe is oock niet wel gheluckt:
Hy saeyden het Zaet by die Latijnsche te Romen,
Daer viel't onder die doornen, die hebben't heel verdruct.
En hoewel hy inden derden Hemel was verruckt,
So betuycht hy den Afval oock van een ander Dach,
Ja sijn weten en t'propheteren acht hy ghestuckt,
So dat het die volcomenheynt niet verstrecken mach:**

**Maer alst volcomen comt, dat noyt vleyschelijck ooch en sach,
Sal al het Stuckwerck oock die Tonghen ophouden
Dit valt Joden, Griecken, Latijnschen een hart gelach,
Dat-se voor het nieuwe al moeten verouden,
Ja gheheel in Leeringhe en liefde vercouden:
Alsmen nu sal hooren dat noyt menschelijck oor hoorden,
Waer sullen dan blyven die de vrome benouden,
Och haer eyghenwijsheyt sal haer Ziel vermoorden,
Maer eenen nieuwen Opganck verschijnt ons wt den Noorden.**

T'is Godts behagen// een sotheyt s'Werelts Wysen,
Deur Cruys en slaghen// te brenghen tot ootmoet:

In Paulus Daghen// mocht het Zaet oock niet rysen,
Der Doornen plaghen// druckten't onder de voet:
Ja noch verjaghen// die Romeynen verwoet,
T'Vreedtsame vercoren Zaet.
Maer als Godt sijn stem hooren laet,
Sal hy met verstooren quaet.
Verschricken dit ghebroet.

Prince.

**Wech ghy Hebreuschen, die de Waerheyt niet ghelooft,
Ghy Grieksche und' Latijnsche moet doch eyntelijck swichten,
U Tytel der bespottighe staet over Christi Hooft,
Daerom wort gebroken al dat ghy oyt ghinckt stichten:
Maer den Duytschen Sayer comt ons onderrichten,**

Namelijc, die Geest der waerheit, die eewich sal bestaen:
Voor dit Dachlicht wijcken alle voorgaende Lichten,
Want hy vanden Vader und' den Soon is wtgegaen.
Deur desen sal t'goet Aertrijck d'vruchtbaerheit ontfaen,
Het sal in mennichvuldicheyt seer vermeereren,
Antichrist sal van hem werden t'onderghedaen:
Dan sullen die Volckeren tot Godt bekeeren,
Den Wech sal hy banen, den Thuyn repareeren,
Wech sullen vlieden die de vreedtsame verstoorden,
Het voornemen Godts sal niemandt moghen weeren,
Al meent het die Slang', die Heva becoorden:
Maer eenen nieuwen Opganck verschijnt ons wt den Noorden.

Prince.

Nu compt ter handen// ons Prins den Duutschen Sayer,
 Ras al ghy Landen// wilt nu sijn Woort ontfaen:
 In Liefd' laet branden// denckt wat ghy hebt ghedaen,
 Tot uwer schanden// vindt ghy den Tytel staen,
 So ghy aen dat Cruys boven siet:
 Maer noch wilt ghy ghelooven niet,
 Tot dat ghy Inden Oven hiet,
 Als Oncruyt moet vergaen.

Jesaias 41. Vers. 24. unde 25.

Siet, ghy sijt wt niet, ende u doen is oock niet, unde die u verkiest is een
 grouwel. Maer ick verweck eenen van Noorden, unde compt van den
 Opganck der Sonnen, die sal in mynen Name prediken, ende hy sal over
 die machtighe gaen, ghelijck als over een Asem. Unde hy sal dat slijck
 treden ghelijck als de Potbacker.

FINIS.

Refereyn. Van die duydelijcke Duytsche Spraecke.

Ghelijck Oost, West, Suyden unde Noorden,
Sijn d'Hebreeussche, Griexsche, Latijnsche unde Duytsche Woorden.
Waer van Suyd-oost, Suyd-west, Noord-west, Noord-oost,
    Hebben Name, werck, kraft en troost:
Also sijn d'andere Spraken kommen
    Van dese vier, heb Ick vernomen,
En t'is daer by oock goet te verstaen,

Dat even de selve te boven gaen.
Dan welcke van dien mach wesen de best,
Voorwaer die gheeft haer schijn opt lest.

Griecks, Hebreusch, Latijn, beyd' Volck en Spraeck,
Hebben verdient die Godtlijcke Wraeck,
Deur schuldt, die sy beginghen aen't Cruys,
Den Tytel maeckt sy alle confuys:
Sijn t'ondergegaen in haren Landen,
Duytsch Volck, Lant, Spraeck is noch voorhanden:
Daer wt sich werdt verheffen den Steen,
(Dan Christus most lyden van't Yseren Been)
Die vellen sal dat vierde Rijck,

Dies voeten nu sijn van Yser en slijck.

Dan ghelijck den Opganck in dat Oost,
Gaf Godt den Hebreeren den eersten troost,
Welcker opgaende verhoochden int Suyden,
Deur d'Apostelen by den Griekschen Luyden,
En weder t'onderging int West,
Deur't Latijn dat Roomsche Nest.
So staet te verwachten wten Noorden,
Een opganck by den Duuytschen Woorden,
Die eewelijck gheven sal sijn schijn,
Duytsch moet hooch-ghelovet sijn.

Finis.

Ballade.

*Het vernedert Nederlandt sal wt nederheyt oprysen,
 Die duydelijcke Duytsche spraeck ghaen boven alle Spraecken:
 Daerom moet Ick Nederlant und' het duytsch hooch-prysen,
 Want Godt wil s'Werlts wijsheyt hier deur tot niet maecken:
 Ja alle Tonghen die den Geest der Waerheyt versaecken
 Sullen opholden, unde vergaen aen alle oorden,
 Als men nu die Geestlijcke Gaven sal smaecken,
 Die ons ghegheven sijn in die duytsche Woorden:
 Want den Geest des Heeren die rust hier int Noorden.
 Zachar.6.*

Eynde deses teghenwoordighen Liedt-Boecxkens.

Register van alle die Lieder en in dit tegenwoordich Liedt-Boecxken begrepen.

A

Ach kranckelijcke vleesch, noyt heb ick Fol. 1.a
u,

Alle vleesch is hoy al somen siet, Fol. 30.b

Al voor des Werlts grondt Ick stondt, Fol. 57.b

B

Blaest den Hoorn op, unde maeckt Fol. 15.b
geschal,

Ballade op de duydelijcke Duytsche Fol. 92.b
sprake,

D

Die salichmaecker pleyn, is geboren   Fol. 5.b
kleyn,

Den Dach mach niet verborghen sijn,   Fol. 11.a

Die Tijd van onsen Jaren is weynich, cort   Fol. 22.1

Die Heer is Coninck can Israel,   Fol. 58.b

F

Fy Olden Mensch, ghy blijft verloren,   Fol. 68.b

G

Ghy ooren hoort, snel onghestoort,   Fol. 69.a

H

Hoort alle die ooren hebt om hooren,   Fol. 19.b

Hoort alle ghy Nacommelionghen,   Fol. 37.a
vanden

Hoort Broeders int ghemeyne, die mit Fol. 72.1

Hoort doch alle in deser tijt, ghy Mannen Fol. 77.b

I

Ick hoorden huyden wayen, der Gheest Fol. 24.b

Ick hoorde die Basuyne blasen, Fol. 80.b.

L

Looft Godt eendrachtich, O Nederlandt Fol. 86.a

M

Mijn sinnekens heb Ick, O Godt, op u Fol. 3.a.
ghe-

Maeckt u op in Godes Namen, Fol. 62.b

Mijn ooren hebben van boven gehoort, Fol. 71.a

N

Nu holdt aen wel, want Ick voorsinghen Fol. 14.b
sel,

O

Ontwaect ghy wtvercoren droevighe Fol. 8.b
Gee-

Onse Vader die sijt in die hemelen claer, Fol. 32.b

O Christen Gheesten, wilt hier op achten, Fol. 41.a

Onse handen wy mit onschuldt wasschen, Fol. 44.a.

O Heer waerom treedt ghy so verde Fol. 67.b

R

Refereyn met sijn Liedeken tot Lof des Fol. 85.b
Nederlandts tegens die dry-tongighe
Spraecke

Refereyn van die duydelijcke Duytsche Fol. 91.a
Sprake

W

Wel op Wacker alle Menschen, Fol. 6.b

Waer sach oyt Mensch dusdanighe bange Fol. 27.a

Wtter diepten roep' Ick O Heere tot dy, Fol. 65.b

Wtten Oosten schijnt ons den Dageraet, Fol. 74.b

Eynde des Registers.